

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 1 września 2014 r.

w sprawie wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 r.

Na podstawie art. 161 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361, z późn. zm.²⁾) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się wytyczne dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczące wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Stefan J. Jaworski

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 127, poz. 1087, z 2006 r. Nr 249, poz. 1826 i 1828, z 2009 r. Nr 95, poz. 787 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113.

Załącznik

do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 1 września 2014 r. (poz. ...)

WYTYCZNE
DLA TERYTORIALNYCH KOMISJI WYBORCZYCH DOTYCZĄCE
WYKONYWANIA ZADAŃ DO DNIA GŁOSOWANIA W WYBORACH
ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO,
ZARZĄDZONYCH NA DZIEŃ 16 LISTOPADA 2014 R.

Ilekcroć w niniejszych wytycznych jest mowa o:

- 1) Kodeksie wyborczym — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.);
- 2) ustawie warszawskiej — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361, z późn. zm.);
- 3) terytorialnych komisjach wyborczych — należy przez to rozumieć wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz dzielnicowe komisje wyborcze w m. st. Warszawie;
- 4) gminnych komisjach wyborczych — należy przez to rozumieć także komisje miejskie w gminach o statusie miasta i dzielnicowe komisje wyborcze w m.st. Warszawie;
- 5) „Platformie wyborczej” — należy przez to rozumieć system informatyczny wspierający pracę organów wyborczych, dostarczony przez Krajowe Biuro Wyborcze.

I. Pierwsze posiedzenia terytorialnych komisji wyborczych. Organizacja pracy terytorialnych komisji wyborczych

Terytorialne komisje wyborcze podejmują działania niezwłocznie po powołaniu, w szczególności odbywają pierwsze posiedzenia, poświęcone określeniu swoich zadań i obowiązków oraz ustaleniu organizacji pracy.

Pierwsze posiedzenie wojewódzkich komisji wyborczych organizują komisarze wyborczy wykonujący czynności o charakterze ogólnowojevodzkim.

Pierwsze posiedzenia gminnych i powiatowych komisji wyborczych organizują, z upoważnienia komisarza wyborczego, odpowiednio wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, zwani dalej „wójtami”, oraz starostowie.

Komisje: wojewódzka i powiatowa oraz miejska w miastach na prawach powiatu dokonują wyboru zastępcy przewodniczącego komisji; przewodniczącymi tych komisji są z urzędu sędziowie powołani przez komisarzy wyborczych.

Gminna komisja wyborcza w gminie niebędącej miastem na prawach powiatu i dzielnicowa komisja wyborcza w m. st. Warszawie wybiera na pierwszym posiedzeniu ze swego składu przewodniczącego komisji i jego zastępcę (art. 178 § 9 Kodeksu wyborczego oraz art. 7 ust. 3 ustawy warszawskiej).

Tryb wyboru przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego komisji określa regulamin terytorialnych komisji wyborczych ustalony w załączniku nr 1 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie regulaminów terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (M.P. poz. ...).

Terytorialna komisja wyborcza ustala na pierwszym posiedzeniu plan działań w zakresie przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na radnych, które mogą być dokonywane niezwłocznie po jej powołaniu. W planie określa się harmonogram dyżurów dla przyjmowania zgłoszeń, uwzględniając, że z reguły większy napływ zgłoszeń następuje w okresie bezpośrednio poprzedzającym upływ terminu do ich dokonania. Termin ten upływa w dniu 7 października 2014 r. o godz. 24.00 (art. 428 § 1, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego). Dyżury powinny być pełnione codziennie, w dni powszednie, w czasie dogodnym dla zgłaszających. Informację o miejscu, dniach i godzinach dyżurów podaje się do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, a także wywiesza się w siedzibie komisji oraz zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej organu obsługującego komisję.

Gminna komisja wyborcza, organizując pracę w zakresie przyjmowania zgłoszeń list kandydatów na radnych, uwzględnia przyjmowanie zgłoszeń kandydatów na wójta.

II. Przyjmowanie zgłoszeń list kandydatów na radnych

1. Kandydatów na radnych zgłasza się zawsze w formie list kandydatów, nawet wówczas, gdy lista obejmuje jednego kandydata (art. 424 Kodeksu wyborczego). Listy zgłasza się według okręgów wyborczych. Komitet wyborczy może zgłosić w każdym okręgu wyborczym tylko jedną listę kandydatów. Kandydat może być zgłoszony tylko jeden raz, w jednym okręgu wyborczym, na jednej liście. Kandydować można tylko do jednej rady (art. 370 § 2, art. 425 § 1 i § 4, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego).

Kandydatem na radnego danej rady może być obywatel polski, który:

- 1) najpóźniej w dniu wyborów kończy 18 lat;
- 2) stale zamieszkuje na obszarze działania rady, do której kandyduje; z przepisów Kodeksu wyborczego nie wynika natomiast obowiązek zamieszkiwania na obszarze okręgu wyborczego, w którym kandydat zostanie zgłoszony;
- 3) jest wpisany do rejestru wyborców w gminie na obszarze działania danej rady;
- 4) nie jest pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 5) nie jest pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu;
- 6) nie jest ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 7) nie był skazany prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 8) nie wydano wobec niego prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego utratę prawa wybieralności z powodu złożenia nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego (art. 11 § 1 pkt 5 i § 2 Kodeksu wyborczego).

Kandydatem na radnego rady gminy może być również mający prawo wybierania obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, jeżeli nie był skazany

prawomocnym wyrokiem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie został pozbawiony prawa wybieralności w kraju członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem (art. 11 § 1 pkt 5 i § 2 i 3 Kodeksu wyborczego).

Kandydować do danej rady mogą też osoby wchodzące w skład komitetów wyborczych, a także pełniące funkcje pełnomocników wyborczych lub finansowych komitetów wyborczych, jeżeli posiadają prawo wybieralności do tej rady.

2. Liczba radnych wybieranych w okręgach wyborczych oraz kandydatów zgłaszanych na liście w wyborach do rad jednostek samorządu terytorialnego wynosi:

1) w wyborach do rad gmin:

a) w gminach niebędących miastami na prawach powiatu — w okręgu wybiera się 1 radnego. Na liście kandydatów w danym okręgu można zgłosić tylko 1 kandydata na radnego (art. 418 § 1 i art. 425 § 2 pkt 1 Kodeksu wyborczego),

b) w miastach na prawach powiatu oraz w dzielnicach m.st. Warszawy — w okręgu wybiera się od 5 do 10 radnych. Na liście kandydatów w okręgu może być zgłoszonych nie mniej niż 5 kandydatów i nie więcej niż dwukrotność liczby radnych wybieranych w danym okręgu. Np. w okręgu 6-mandatowym można zgłosić listę co najmniej z 5 kandydatami, a najwięcej z 12 kandydatami (art. 418 § 2 i art. 425 § 2 pkt 2 Kodeksu wyborczego oraz art. 7 ust. 2 ustawy warszawskiej);

2) w wyborach do rad powiatów w okręgu wybiera się od 3 do 10 radnych. Na liście kandydatów w danym okręgu może być zgłoszonych nie mniej niż 3 kandydatów i nie więcej niż dwukrotność liczby radnych wybieranych w tym okręgu. Np. w okręgu 6-mandatowym można zgłosić listę co najmniej z 3 kandydatami, a najwięcej z 12 kandydatami (art. 453 i art. 457 § 1 Kodeksu wyborczego);

3) w wyborach do sejmików województw w okręgu wybiera się od 5 do 15 radnych. Na liście kandydatów w danym okręgu może być zgłoszonych nie mniej niż

5 kandydatów, a najwięcej dwukrotność liczby radnych wybieranych w tym okręgu. Np. w okręgu 7-mandatowym można zgłosić listę co najmniej z 5 kandydatami, a najwięcej z 14 kandydatami (art. 425 § 2 pkt 2 w związku z art. 459 § 1 i art. 463 § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego).

3. Na liście kandydatów w wyborach, o których mowa w pkt II.2.1.b., pkt II.2.2. i pkt II.2.3.:

1) liczba kandydatów — kobiet nie może być mniejsza niż 35 % liczby wszystkich kandydatów na liście;

2) liczba kandydatów — mężczyzn nie może być mniejsza niż 35 % liczby wszystkich kandydatów na liście.

Jeżeli w wyniku obliczeń okaże się, że 35% liczby wszystkich kandydatów na liście jest liczbą ułamkową, wówczas należy dokonać zaokrąglenia w górę. Przykładowo, jeżeli na liście zgłoszono np. 9 kandydatów, wówczas 35% liczby wszystkich kandydatów stanowi 3,15. Dlatego też liczba kandydatów — kobiet zgłaszanych na takiej liście nie może być mniejsza niż 4 i liczba kandydatów — mężczyzn nie może być mniejsza niż 4 (art. 425 § 3, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego);

W przypadku zgłoszenia listy zawierającej 3 kandydatów, liczba kandydatów — kobiet i liczba kandydatów — mężczyzn, nie może być mniejsza niż 1 (art. 457 § 2 Kodeksu wyborczego);

4. Zgłoszenie każdej listy kandydatów powinno być poparte podpisami:

1) nie mniej niż 25 wyborców — w wyborach do rady gminy niebędącej miastem na prawach powiatu;

2) nie mniej niż 150 wyborców — w wyborach do rady miasta na prawach powiatu i rady dzielnicy m. st. Warszawy;

3) nie mniej niż 200 wyborców — w wyborach do rady powiatu;

4) nie mniej niż 300 wyborców — w wyborach do sejmiku województwa

(art. 427 § 1, art. 457 § 3 i art. 464 Kodeksu wyborczego oraz art. 7 ust. 2 ustawy warszawskiej).

Poparcia danej liście mogą udzielić wyborcy stale zamieszkali na obszarze działania tej rady, do której lista jest zgłaszana (przepisy ustawy nie wymagają zamieszkiwania na obszarze okręgu wyborczego, w którym lista jest zgłaszana). Wykaz podpisów musi zawierać na każdej stronie nazwę komitetu wyborczego zgłaszającego listę, numer okręgu wyborczego, w którym lista jest zgłaszana, nazwiska i imiona zgłaszanych kandydatów oraz adnotację:

„Udzielam poparcia liście kandydatów zgłaszanej przez ..... (nazwa komitetu wyborczego) w okręgu wyborczym nr ..... (numer okręgu) w wyborach do ..... (nazwa rady lub sejmiku) zarządzonych na ..... (dzień, miesiąc, rok).”.

5. Prawo do zgłoszenia list mają komitety wyborcze, które uzyskały od właściwego organu wyborczego, tj. Państwowej Komisji Wyborczej bądź komisarza wyborczego, potwierdzenie przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 98 Kodeksu wyborczego).

Zgłoszenia listy kandydatów przyjmuje się w następującym trybie:

- 1) zgłoszenie, podpisane przez pełnomocnika wyborczego komitetu lub przez osobę przez niego upoważnioną, doręcza się właściwej terytorialnej komisji wyborczej najpóźniej w 40. dniu przed dniem wyborów, tj. 7 października 2014 r. do godz. 24.00 (art. 428 § 1, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego);
- 2) terytorialna komisja obowiązana jest również przyjąć i rozpatrzyć zgłoszenie nadesłane pocztą lub dostarczone przez inną osobę niż pełnomocnik, jeżeli zostało ono dostarczone w terminie, o którym mowa w ppkt 1;
- 3) przyjmowanie dokumentów zgłoszenia komisja może powierzyć wyznaczonym osobom ze swojego składu bądź utworzonym w tym celu zespołom. Przyjmujący zgłoszenie sprawdzają w obecności zgłaszającego, czy zostało ono złożone przez uprawnioną osobę i czy zawiera pełne dane i dokumenty przewidziane w art. 425-427, art. 457 lub art. 464 Kodeksu wyborczego; numerują i opatrują pieczęcią komisji arkusze wykazu podpisów, odnotowują datę i godzinę oraz liczbę porządkową wpływu, a następnie wydają potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia, na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 (w gminach niebędących miastami

na prawach powiatu) lub nr 3 (w pozostałych jednostkach samorządu terytorialnego) do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 1 września 2014 r. w sprawie ustalenia wzorów potwierdzeń zgłoszenia do rejestracji listy kandydatów na radnych i wzorów protokołów rejestracji listy kandydatów na radnych oraz wzoru potwierdzenia zgłoszenia do rejestracji kandydata na wójta, burmistrza i prezydenta miasta i wzoru protokołu rejestracji kandydata na wójta, burmistrza i prezydenta miasta (M.P. poz. ...).

6. **Po dokonaniu zgłoszenia uzupełnienie listy o nazwiska kandydatów lub zmiany kandydatów albo ich kolejności na liście są niedopuszczalne** (art. 428 § 4, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego).

Wyjątek przewidziany jest w art. 431 § 2 i art. 436 § 2 i 2a Kodeksu wyborczego, o czym mowa jest w pkt II.12 i pkt V wytycznych.

7. Niezwłocznie po przyjęciu dokumentów zgłoszenia, nie później jednak niż w ciągu 3 dni, terytorialna komisja wyborcza bada je w regulaminowym składzie i ustala, czy:

1) zgłoszenie spełnia ustawowe wymogi, tj. czy zawiera:

- a) nazwę i adres komitetu wyborczego,
- b) nazwę rady i numer okręgu, w którym lista jest zgłaszana,
- c) nazwisko i imię osoby dokonującej zgłoszenia ze wskazaniem, czy zgłoszenia dokonuje pełnomocnik wyborczy czy upoważniona przez niego osoba oraz wskazaniem jej dokładnego adresu zamieszkania,

d) dane kandydatów — ich nazwiska, imiona, wiek (liczba lat ukończonych przez kandydata w dniu wyborów) i miejsce zamieszkania (miejscowość) oraz — w razie złożenia wniosku w tej sprawie — oznaczenie kandydata nazwą lub skrótem nazwy partii lub organizacji popierającej tego kandydata; informacja ta będzie podana w obwieszczeniach o zarejestrowanych listach kandydatów. Wniosek w tej sprawie może być wniesiony tylko wraz ze zgłoszeniem, a fakt udzielenia poparcia potwierdza na piśmie właściwy statutowy organ danej partii lub organizacji. Kandydatura może być oznaczona nazwą lub skrótem nazwy jednej tylko partii lub organizacji, a oznaczenie

nie może przekraczać 45 znaków drukarskich, wliczając spacje (art. 426 § 6, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego).

Jeżeli kandydaci na liście wymienieni są w kolejności alfabetycznej, osoba zgłaszająca listę powinna złożyć terytorialnej komisji wyborczej informację, że taka kolejność została ustalona przez komitet. Informacja ta może być zawarta w zgłoszeniu,

- e) wskazanie skrótu nazwy komitetu wyborczego, którym zarejestrowana lista będzie oznaczona na urzędowych obwieszczeniach i kartach do głosowania (art. 435 § 1, art. 438 § 1, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego); w przypadku niepodania skrótu nazwy komitetu wyborczego terytorialna komisja wyborcza ustala jego brzmienie, korzystając z „Platformy wyborczej”;
- 2) do zgłoszenia dołączono wymagane dokumenty, tj.:
- a) upoważnienie do zgłoszenia listy — gdy zgłoszenia dokonuje osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego. Upoważnienie powinno zawierać pełną nazwę komitetu wyborczego oraz nazwisko i imię pełnomocnika wyborczego udzielającego upoważnienia, wskazanie zakresu udzielonego upoważnienia oraz dane osoby upoważnionej. Treść upoważnienia powinna zawierać wyraźne stwierdzenie, iż osoba wymieniona w upoważnieniu — z podaniem jej nazwiska, imion, dokładnego adresu zamieszkania i numeru ewidencyjnego PESEL (w przypadku obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim — numeru paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość) — została upoważniona przez pełnomocnika wyborczego do zgłoszenia list kandydatów w imieniu wymienionego z nazwy komitetu wyborczego do danej rady lub na określonym obszarze. Jeżeli upoważniona osoba nie składa terytorialnej komisji wyborczej oryginału upoważnienia, powinna ona złożyć kopię upoważnienia i okazać komisji oryginał. Uwierzytelnienia kopii dokonuje terytorialna komisja wyborcza,
  - b) pisemne oświadczenie każdego kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie w wyborach zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 r. wraz z oświadczeniem

o posiadaniu prawa wybieralności (biernego prawa wyborczego do danej rady). W oświadczeniu tym konieczne jest wskazanie przez kandydata nazwy rady i numeru okręgu wyborczego, w którym będzie kandydował, oraz nazwy komitetu wyborczego, który zgłasza jego kandydaturę. Zgoda na kandydowanie powinna zawierać: imię (imiona), nazwisko, nazwisko rodowe, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo oraz numer ewidencyjny PESEL kandydata (w przypadku obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim może to być również numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość), a także wskazanie jego przynależności do partii politycznej; zgodę na kandydowanie kandydat opatruje datą i własnoręcznym podpisem.

W zakresie, o którym mowa w art. 11 § 2 pkt 1 Kodeksu wyborczego komisja uznaje złożone przez kandydata oświadczenie o posiadaniu prawa wybieralności za wiarygodny dowód uprawniający do kandydowania. W przypadku powzięcia w tym zakresie uzasadnionych wątpliwości komisja kieruje, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 3d ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 654, z późn. zm.), zapytanie w sprawie karalności tego kandydata. Zapytanie kieruje się do właściwego miejscowo punktu informacyjnego Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego (w trybie i w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 maja 2014 r. w sprawie udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych na podstawie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym — Dz. U. poz. 660). Komisja jest zwolniona od uiszczenia opłaty za wydanie z Rejestru informacji (art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym). W przypadku otrzymania informacji potwierdzającej że kandydat był skazany prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, komisja odmawia rejestracji zgłoszenia tej kandydatury.

Karalność kandydata ocenia się według stanu na dzień wyborów. Pozbawienie prawa wybieralności następuje na czas określony okresem ewidencjonowania w Krajowym Rejestrze Karnym.

Natomiast informacja o osobach, wobec których wydano prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności z powodu złożenia nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego dostępna jest w „Platformie wyborczej”. **W tym zakresie komisja sprawdza prawo wybieralności każdego kandydata,**

- c) oświadczenie każdego kandydata — obywatela polskiego urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 r. w przedmiocie pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

Oświadczenie składa się według wzoru stanowiącego załącznik Nr 1a do ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2013 r. poz. 1388) — art. 426 § 5, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego. Kandydat, który nie pracował albo nie pełnił służby albo nie był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. wypełnia tylko pierwszą stronę części A formularza oświadczenia lustracyjnego, pozostawiając puste (niewypełnione) pozostałe strony. Prawidłowe wypełnienie polega na podaniu wymaganych informacji o charakterze osobowo-ewidencyjnym oraz podkreśleniu właściwej treści oświadczenia (np. nie pracowałem/nie pracowałam, itd.)

Kandydat, który odpowiednio pracował, pełnił służbę lub był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. wypełnia następną stronę części A formularza oświadczenia lustracyjnego oraz część B.

Jeżeli kandydat uprzednio złożył oświadczenie według wskazanego wyżej wzoru, zamiast oświadczenia składa informację o złożeniu oświadczenia,

według wzoru stanowiącego załącznik Nr 2a do powołanej ustawy.

Z obowiązku złożenia oświadczenia lustracyjnego lub informacji o złożeniu oświadczenia zwolnieni są kandydaci — obywatele polscy urodzeni 1 sierpnia 1972 r. i później oraz obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi,

d) w przypadku zgłoszenia kandydata — obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim:

- oświadczenie kandydata określające ostatni adres zamieszkania w państwie członkowskim Unii Europejskiej jego pochodzenia,
- oświadczenie kandydata, że nie został pozbawiony prawa do kandydowania w państwie członkowskim Unii Europejskiej jego pochodzenia,
- oświadczenie kandydata, że nie pełni on urzędu, który objęty jest zakazem łączenia funkcji.

Dołączane do zgłoszenia dokumenty sporządzone w języku obcym muszą zostać złożone wraz z tłumaczeniem na język polski sporządzonym przez tłumacza przysięgłego (art. 7 Kodeksu wyborczego).

W przypadku wątpliwości co do treści oświadczenia kandydata, że nie został pozbawiony prawa do kandydowania w państwie członkowskim Unii Europejskiej jego pochodzenia, kandydat może zostać zobowiązany przez gminną komisję wyborczą do przedłożenia przed albo po wyborach zaświadczenia wydanego przez właściwy organ administracyjny państwa członkowskiego Unii Europejskiej jego pochodzenia, potwierdzającego, że nie pozbawiono go prawa do kandydowania w wyborach w tym państwie członkowskim lub że organowi temu nic nie wiadomo o pozbawieniu go takiego prawa (art. 426 § 4 Kodeksu wyborczego),

e) ewentualny wniosek o oznaczenie kandydata nazwą lub skrótem nazwy popierającej partii lub organizacji społecznej, jeżeli wniosek ten nie został zawarty w treści zgłoszenia,

f) pismo organu statutowego partii politycznej/organizacji społecznej

potwierdzające poparcie dla kandydata umieszczonego na liście kandydatów, jeżeli osoba zgłaszająca wnosi o oznaczenie kandydata wskazanym poparciem partii lub organizacji.

Pismo powinno być przedłożone w oryginale lub jako kopia dokumentu poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika wyborczego lub osobę upoważnioną do zgłoszenia listy,

- g) wykaz podpisów wyborców popierających zgłoszenie listy. Wykaz podpisów poparcia na każdą listę powinien obejmować podpisy w liczbie wskazanej w pkt II.4. Poparcia mogą udzielić wyborcy, którzy stale zamieszkują na obszarze tej rady, do której lista jest zgłaszana. Wyborca może udzielić poparcia zgłoszeniom dowolnej liczby list w tym samym lub różnych okręgach do danej rady. Sprawdzając wykaz podpisów, komisja bada, czy jest on sporządzony zgodnie z wymogami wskazanymi w pkt II.4 oraz, czy lista kandydatów w wykazie obejmuje te same nazwiska kandydatów co lista umieszczona w zgłoszeniu. Nie stanowi podstawy do kwestionowania wykazu podpisów objęcie nim większej liczby kandydatów niż zgłoszonych na liście. Niedopuszczalne jest natomiast umieszczenie na liście innych kandydatów niż na wykazie podpisów. Część wstępna wykazu wraz z listą kandydatów musi znajdować się na każdej karcie wykazu z podpisami. Wykaz może być natomiast sporządzony dwustronnie, przy czym pierwsza strona powinna spełniać wskazane wyżej wymogi, zaś druga strona może być kontynuacją rubryk tabeli „Osoby popierające listę kandydatów” przy zachowaniu kolejności numeracji w rubryce „Lp.”. Wykaz nie może być przedstawiony w formie kopii, a także nie może składać się z części doklejanych. Wadą jest przedłożenie wykazu w dwóch częściach: osobno listy kandydatów i osobno danych identyfikujących osoby popierające oraz ich podpisy. Adres zamieszkania powinien obejmować nazwę miejscowości, nazwę ulicy, nr domu, numer mieszkania. W miejscowościach, w których nie ma ulic, adres powinien zawierać nazwę miejscowości i numer posesji. Podawanie kodu pocztowego

nie jest konieczne. Podanie numeru lokalu dotyczy tylko budynków wielomieszkańczych. Brak danych lub niepełne określenie adresu zamieszkania spowoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie. Uznaje się za prawidłowo udzielone poparcie, gdy zamiast wskazania pełnego brzmienia nazwy miejscowości w rubryce „Adres zamieszkania” popierający posłuży się powszechnie używanym i jednoznacznie rozumianym skrótem tej nazwy, jeżeli inne dane dotyczące adresu zamieszkania (nazwa ulicy, nr domu, nr lokalu) zostały podane zgodnie z wymaganiami. Za prawidłowo udzielone poparcie uznaje się również takie, w którym zamiast dokładnego podania adresu zamieszkania w rubryce na to przeznaczonej postawiono znak odnośnika do adresu wskazanego w pozycji bezpośrednio wyżej umieszczonej w wykazie podpisów, pod warunkiem, że osoby umieszczone w tych pozycjach zamieszkują pod tym samym adresem.

Zbiorcze ustalenia dotyczące weryfikacji wykazu podpisów komisja podaje w protokole wewnętrznym badania wykazu obejmującym: ogółem liczbę wyborców, którzy złożyli podpisy, liczbę podpisów złożonych wadliwie z podziałem według rodzaju wad i liczbę wyborców, którzy prawidłowo udzielili poparcia zgłoszeniu listy.

8. Nie stanowi wady zgłoszenia niedołączenie do zgłoszenia postanowienia (kopii) o przyjęciu zawiadomieniu o utworzeniu komitetu wyborczego przez Państwową Komisję Wyborczą lub właściwego komisarza wyborczego oraz dokumentu stwierdzającego ustanowienie pełnomocnika wyborczego, gdyż terytorialna komisja wyborcza ma potwierdzenie faktów z nich wynikających w „Platformie wyborczej”.
9. Komisja czuwa nad prawidłowym oznaczeniem poszczególnych kandydatów na zgłoszonej liście nazwą lub skrótem nazwy partii lub organizacji popierającej kandydaturę. W szczególności bada, czy poparcie jest potwierdzone pisemnie przez właściwy statutowy organ partii lub organizacji, uwzględniając, że kandydat może być popierany tylko przez jeden podmiot. Oznaczenia dotyczące poparcia kandydatów będą umieszczone na obwieszczeniach, nie będą natomiast umieszczone

na karcie do głosowania. Komisja sprawdza ponadto, czy oznaczenia poszczególnych kandydatów nie przekraczają 45 znaków drukarskich, wliczając spacje (art. 426 § 6, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego).

10. Jeżeli dokumenty zgłoszenia i wykaz osób popierających zgłoszenie spełniają ustawowo określone warunki, terytorialna komisja wyborcza sporządza niezwłocznie, w trzech egzemplarzach, protokół rejestracji listy kandydatów, na formularzu stanowiącym załącznik nr 2 (w gminach niebędących miastami na prawach powiatu) lub nr 4 (w pozostałych jednostkach samorządu terytorialnego) do uchwały, o której mowa w pkt II.5.3. Jeden egzemplarz protokołu komisja doręcza zgłaszającemu, a drugi przekazuje niezwłocznie komisarzowi wyborczemu (art. 433 § 1, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego). Komisja nie jest uprawniona do dokonywania jakichkolwiek zmian — poza zmianami wynikającymi z odmowy rejestracji zgłoszenia listy w części, o czym mowa w pkt II.12 — w kolejności kandydatów na liście określonej w zgłoszeniu, nawet jeżeli kolejność ta jest kolejnością alfabetyczną.
11. Po sporządzeniu protokołu terytorialna komisja wyborcza niezwłocznie przekazuje oświadczenia i informacje, o których mowa w pkt II.7.2.c., do Oddziałowego Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata (art. art. 433 § 2, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego). **Przed przekazaniem oświadczeń, komisja bezwzględnie zobowiązana jest sprawdzić, czy ich treść została właściwie wpisana do „Platformy wyborczej”.** Wykonanie tej czynności jest warunkiem prawidłowego sporządzenia obwieszczenia o zarejestrowanych listach kandydatów. Ponadto konieczne może być przekazanie innej terytorialnej komisji wyborczej informacji o treści oświadczenia złożonego przez kandydata, który uprzednio nie składał oświadczenia lustracyjnego, a jednocześnie kandyduje na radnego powiatu lub radnego województwa i na wójta lub na radnego gminy i wójta innej gminy, w związku z powyższym jego oświadczenie lustracyjne nie dotarło jeszcze do Oddziałowego Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci

Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

12. Jeżeli terytorialna komisja stwierdzi wady zgłoszenia inne niż dotyczące wykazu osób popierających, wskazuje je w uchwale i wzywa osobę zgłaszającą listę do ich usunięcia w terminie 3 dni. Wady te mogą dotyczyć np. stwierdzeniu, że nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego podane w zgłoszeniu różnią się od nazwy lub skrótu nazwy wynikających z postanowienia właściwego organu wyborczego o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, na braku lub niepełnych danych w oświadczeniu o zgodzie na kandydowanie, braku lub niepełnych danych w oświadczeniach lustracyjnych kandydatów lub w informacjach o uprzednim złożeniu oświadczenia itp. Wadą zgłoszenia jest również niespełnienie wymogu określonego w art. 425 § 3 Kodeksu wyborczego, a w przypadku wyborów do rad powiatów także art. 457 § 2 Kodeksu wyborczego. Przy usuwaniu tej wady nie obowiązuje zakaz dokonywania zmian w zgłoszeniu listy, o którym mowa w art. 428 § 4 Kodeksu wyborczego. Jeżeli wskazane wady nie zostaną usunięte w wyznaczonym przez komisję terminie, komisja odmawia rejestracji zgłoszenia w całości lub co do poszczególnych kandydatów. W razie odmowy rejestracji w odniesieniu do niektórych kandydatów zgłoszenie rejestruje się w zakresie nieobjętym odmową, o ile liczba kandydatów nieobjętych odmową nie jest niższa niż minimalna wymagana liczba kandydatów na liście. Uchwałę w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się zgłaszającemu (art. 431, art. 432 § 1, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego) i przesyła komisarzowi wyborczemu; w uchwale należy zawrzeć pouczenie o przysługującym osobie zgłaszającej listę prawie wniesienia odwołania do komisarza wyborczego w terminie 3 dni od daty jej doręczenia.
13. Jeżeli zgłoszenie listy kandydatów nie uzyskało wymaganego ustawowo poparcia wyborców, terytorialna komisja podejmuje uchwałę o odmowie przyjęcia zgłoszenia listy, wskazując ustalone wady, i zgłoszenie zwraca osobie zgłaszającej listę zgłoszenie, czyniąc o tym stosowną adnotację w prowadzonym rejestrze zgłoszeń. Uchwałę w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się zgłaszającemu (art. 430

§ 1, art. 432 § 1, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego) i przesyła komisarzowi wyborczemu; w uchwale należy zawrzeć pouczenie o przysługującym osobie zgłaszającej listę prawie wniesienia odwołania do komisarza wyborczego w terminie 3 dni od daty jej doręczenia.

Osoba zgłaszająca listę może ponownie dokonać zgłoszenia listy w terminie do dnia 7 października 2014 r. do godz. 24.00.

Jeżeli zgłoszenie listy zostało dokonane w takim terminie, że usunięcie stwierdzonych wad dotyczących wykazu podpisów nie jest możliwe w terminie ustalonym dla dokonywania zgłoszeń, komisja podejmuje uchwałę o odmowie rejestracji zgłoszenia. Uchwałę w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się zgłaszającemu (art. 430 § 2, art. 432 § 1, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego) i przesyła komisarzowi wyborczemu; w uchwale należy zawrzeć pouczenie o przysługującym osobie zgłaszającej listę prawie wniesienia odwołania do komisarza wyborczego w terminie 3 dni od daty jej doręczenia. Dokumentacja zgłoszenia pozostaje w posiadaniu komisji.

14. Jeżeli w danym okręgu wyborczym do dnia 7 października 2014 r. do godz. 24.00 nie zgłoszono żadnej listy kandydatów lub została zgłoszona tylko jedna lista kandydatów, a liczba zgłoszonych na niej kandydatów jest równa bądź mniejsza od liczby radnych wybieranych w danym okręgu, komisja wyborcza wzywa niezwłocznie, przez rozplakatowanie obwieszczeń, do dokonania dodatkowych zgłoszeń w terminie 5 dni od dnia rozplakatowania obwieszczenia (art. 434 § 1, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego).

Powyższe stosuje się również jeżeli w terminie przewidzianym dla zgłoszenia list kandydatów na radnych zostały zgłoszone dwie (lub więcej) listy kandydatów, jednakże po sprawdzeniu zgłoszeń komisja wyborcza podjęła uchwałę (uchwały) w sprawie odmowy rejestracji zgłoszenia, a liczba zgłoszonych kandydatów na jedynej zarejestrowanej liście jest równa liczbie radnych wybieranych w okręgu lub od niej mniejsza. Nie ma przy tym znaczenia fakt, czy została wszczęta procedura odwoławcza przez komitet wyborczy, któremu odmówiono rejestracji.

Jeżeli mimo dodatkowego terminu na dokonanie zgłoszeń w okręgu wyborczym nie została zarejestrowana żadna lista kandydatów na radnych, wyborów w tym okręgu nie przeprowadza się. Właściwa terytorialna komisja wyborcza powiadamia o tym niezwłocznie wyborców, informując w obwieszczeniu o przyczynach nieprzeprowadzania wyborów (art. 434 § 2 Kodeksu wyborczego). Obwieszczenie przesyła się niezwłocznie również do komisarza wyborczego.

III. Nadawanie numerów listom kandydatów

1. Wszystkie zarejestrowane listy kandydatów, w tym również w wyborach do rad gmin niebędących miastami na prawach powiatu, oznacza się numerami.
2. Gminna komisja wyborcza przyznaje numery listom kandydatów zarejestrowanym tylko do rady gminy tych komitetów wyborczych, których listy nie otrzymały jednolitych numerów od Państwowej Komisji Wyborczej ani od komisarzy wyborczych.

Komisja ustala, na podstawie uzyskanej od komisarza wyborczego informacji o przyznanych wcześniej numerach dla list komitetów wyborczych oraz na podstawie protokołów rejestracji list kandydatów na radnych, które komitety zarejestrowały swoje listy w więcej niż jednym okręgu i nie otrzymały jednolitego numeru od Państwowej Komisji Wyborczej ani od komisarzy wyborczych. Listom tym nadaje, w drodze losowania, numer następujący po ostatnim numerze nadanym listom przez komisarza wyborczego.

Pozostałym listom zarejestrowanym w jednym okręgu wyborczym komisja nadaje w drodze losowania kolejne numery następujące po już nadanych. Informacje o przyznanych numerach list kandydatów gminna komisja wyborcza podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości (art. 410 § 7 i 8 Kodeksu wyborczego).

3. O terminie i miejscu losowania numerów list gminna komisja wyborcza powiadamia osoby zgłaszające listy. Z przebiegu losowania sporządza się protokół. Gminna komisja wyborcza w sprawie przyznania numerów listom kandydatów podejmuje uchwałę.

IV. Sporządzenie obwieszczenia o zarejestrowanych listach kandydatów

1. Po zarejestrowaniu wszystkich list kandydatów właściwa terytorialna komisja wyborcza sporządza obwieszczenie o zarejestrowanych listach kandydatów do danej rady, według okręgów wyborczych, umieszczając listy w kolejności przyznanych im numerów. W obwieszczeniu podaje się numery list, skróty nazw komitetów wyborczych, nazwiska i imiona kandydatów (w kolejności jak w zarejestrowanej liście), ich wiek (liczba lat ukończonych przez kandydata w dniu wyborów) i miejsce zamieszkania (miejscowość, nie adres). Przy nazwiskach kandydatów umieszcza się nazwę lub skrót nazwy partii lub organizacji popierającej danego kandydata oraz treść części A oświadczeń lustracyjnych kandydatów stwierdzających fakt ich pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi.
2. Treść oświadczeń lustracyjnych kandydatów, którzy złożyli informację o uprzednim złożeniu oświadczenia, komisja ustala w Oddziałowym Biurze Lustracyjnym Instytutu Pamięi Narodowej — Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu właściwym ze względu na miejsce zamieszkania kandydata. Zapytania do Oddziałowego Biura Lustracyjnego należy przysyłać faksem. Zapytanie powinno zawierać:
  - 1) dokładny adres komisji wyborczej, numer telefonu i numer faksu;
  - 2) nazwisko i imię przewodniczącego komisji;
  - 3) nazwisko, imię oraz numer PESEL kandydata, którego zapytanie dotyczy.Zapytania do Oddziałowego Biura Lustracyjnego kieruje się wyłącznie w przypadku, gdy kandydat złożył informację o uprzednim złożeniu (po dniu 13 września 2007 r.) oświadczenia lustracyjnego.
3. W przypadku gdy obwieszczenie składa się z kilku arkuszy (w szczególności w dużych jednostkach samorządu terytorialnego), dopuszczalne jest wywieszenie na obszarze danego okręgu wyborczego wyciągu z tego obwieszczenia obejmującego dane dotyczące tego okręgu.
4. Druk i rozplakatowanie obwieszczeń zapewniają odpowiednio wójtowie, starostowie i marszałkowie województw. Obwieszczenia podaje się do publicznej wiadomości

do dnia 27 października 2014 r. Jeden egzemplarz obwieszczenia każda komisja przesyła komisarzowi wyborczemu (art. 435 § 2, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego).

V. Zmiany w zarejestrowanych listach kandydatów

1. Komisja skreśla z zarejestrowanej listy kandydata, który:
  - 1) zmarł;
  - 2) utracił prawo wybieralności (tzn. nie zamieszkuje stale na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego i nie jest ujęty w rejestrze wyborców na obszarze tej jednostki, został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu, pozbawiony praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu, ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu, został ukarany prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, zostało wydane wobec niego prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności z powodu złożenia nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego);
  - 3) złożył nieprawdziwe oświadczenie o posiadaniu prawo wybieralności;
  - 4) jest zgłoszony jako kandydat do więcej niż jednej rady (sejmiku), w więcej niż jednym okręgu lub na więcej niż jednej liście kandydatów. Jeżeli terytorialna komisja wyborcza stwierdzi na podstawie danych zawartych w „Platformie wyborczej”, że zgłoszony do niej (zarejestrowany przez nią) kandydat został zarejestrowany do dwóch lub więcej rad, w dwóch lub więcej okręgach lub na dwóch lub więcej listach, wówczas pozostaje on na tej liście, która została zgłoszona jako pierwsza, a z pozostałych zarejestrowanych list jest skreślany. W przypadku stwierdzenia, że kandydat został zarejestrowany do dwóch lub więcej rad należy skontaktować się z terytorialną komisją wyborczą (terytorialnymi komisjami wyborczymi), która zarejestrowała kandydata i ustalić, do której komisji zgłoszenie tego kandydata zostało złożone jako pierwsze;

5) złożył na piśmie oświadczenie o wycofaniu zgody na kandydowanie, przy czym oświadczenie takie złożone później niż 14. dnia przed dniem wyborów powoduje, że jest on skreślany z listy, ale nie pociąga to za sobą konieczności unieważnienia rejestracji listy, jeżeli liczba kandydatów spadła poniżej ustawowego minimum (chyba że na liście nie pozostaje nazwisko żadnego kandydata) — art. 436 § 4, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego.

O skreśleniu kandydata z listy komisja zawiadamia niezwłocznie osobę zgłaszającą listę.

2. Jeżeli w wyborach do rady gminy niebędącej miastem na prawach powiatu skreślenie kandydata nastąpiło z powodu jego śmierci, gminna komisja wyborcza informuje osobę zgłaszającą listę, że może zgłosić nowego kandydata.
3. Jeżeli w wyborach do rady (sejmiku) jednostki samorządu terytorialnego innej niż gmina niebędąca miastem na prawach powiatu skreślenie kandydata nastąpiło z powodu jego śmierci i powoduje, że w okręgu wyborczym liczba kandydatów jest równa liczbie radnych wybieranych w tym okręgu lub mniejsza od niej, terytorialna komisja wyborcza informuje osobę zgłaszającą listę, że może zgłosić nowego kandydata.
4. Uzupełnienie listy kandydatów, o którym mowa w pkt V.2 i V.3. dopuszczalne jest najpóźniej w 10. dniu przed wyborami, tj. w dniu 6 listopada 2014 r. Do zgłoszenia takiego kandydata nie jest wymagane złożenie wykazu podpisów poparcia. Skreślenie kandydata z innych przyczyn nie uprawnia do uzupełnienia listy (art. 436 § 2 i 2a, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego).
5. Komisja unieważnia rejestrację listy, jeżeli pozostanie na niej mniej kandydatów niż minimalna wymagana ich liczba, a także jeżeli komitet wyborczy zgłaszający listę powiadomi komisję bądź właściwy organ wyborczy o swoim rozwiązaniu. Od uchwały komisji nie przysługuje środek prawny. (art. 436 § 3 Kodeksu wyborczego).
6. Skreślenia i uzupełnienia listy komisja dokonuje w formie uchwały. O unieważnieniu listy oraz skreśleniu kandydata i zgłoszeniu nowego kandydata powiadamia się

wyborców w formie obwieszczenia (art. 436 § 5, art. 450, art. 459 § 1 Kodeksu wyborczego). Jeśli wykonanie obwieszczenia przed dniem wyborów jest niemożliwe, należy zapewnić umieszczenie o tym informacji w lokalach wyborczych. Jeden egzemplarz obwieszczenia lub informacji przesyła się niezwłocznie komisarzowi wyborczemu.

VI. Postępowanie komisji w wypadkach nieprzeprowadzania głosowania

Właściwa terytorialna komisja wyborcza, w razie ustalenia, że liczba zarejestrowanych w okręgu wyborczym kandydatów na radnych jest równa lub mniejsza od liczby radnych wybieranych w tym okręgu, stwierdza to w formie uchwały oraz sporządza niezwłocznie obwieszczenie zawierające informację, że w okręgu tym, z powodu wyżej wskazanego, głosowanie nie będzie przeprowadzane, a za wybranych uznaje się zarejestrowanych kandydatów. W przypadku zaś, gdyby liczba kandydatów była mniejsza od liczby mandatów, pozostałe mandaty pozostają nieobsadzone (art. 380 Kodeksu wyborczego). Jeden egzemplarz obwieszczenia przekazuje się komisarzowi wyborczemu.

VII. Przyjmowanie zgłoszeń kandydatów na wójta

1. Prawo do zgłoszenia kandydata na wójta mają te komitety wyborcze, które zostały utworzone dla zgłoszenia list kandydatów na radnych, z tym że uprawnienie to przysługuje tylko takiemu komitetowi, który zarejestrował listy kandydatów na radnych do danej rady gminy w co najmniej połowie okręgów wyborczych w tej gminie, a w miastach na prawach powiatu nadto liczba zarejestrowanych kandydatów w każdym z tych okręgów jest równa lub większa niż liczba wybieranych w tym okręgu radnych (art. 478 § 2 Kodeksu wyborczego). Przy ustalaniu tych danych należy mieć na uwadze, że ustawowy wymóg zarejestrowania kandydatów w liczbie nie mniejszej niż liczba mandatów odnosi się do każdego okręgu i nie może być odnoszony do łącznej liczby kandydatów na radnych w kilku okręgach wyborczych. Zgłoszenie kandydata na wójta nie musi być poparte podpisami wyborców, gdyż art. 478 § 4 Kodeksu wyborczego dotyczy wyłącznie wyborów przedterminowych,

w których wybiera się tylko wójta.

Komitety wyborcze, które w wyniku przesunięcia terminu zgłaszania kandydatów na radnych, o którym mowa w pkt II.14, spełnią warunek zarejestrowania list kandydatów na radnych w co najmniej połowie okręgów wyborczych, mogą zgłosić kandydata na wójta, jeżeli zgłoszenie zostanie dokonane do upływu terminu zgłaszania kandydatów na wójta, o którym mowa w pkt VII.2, a w przypadku gdy w tym terminie nie został zgłoszony żaden kandydat lub zgłoszono tylko jednego kandydata, do upływu terminu, o którym mowa w pkt VII.9.

Jeżeli komitet wyborczy zgłosił kandydata na wójta w terminie, lecz wówczas nie spełniał warunku zarejestrowania list kandydatów na radnych w co najmniej połowie okręgów wyborczych, a wyniku drogi odwoławczej od uchwał gminnej komisji wyborczej o odmowie zarejestrowania list kandydatów warunek ten jest spełniony, gminna komisja wyborcza rejestruje kandydata, pod warunkiem, że zgłoszenie spełnia pozostałe wymogi Kodeksu wyborczego.

2. Komitet wyborczy dokonuje zgłoszenia kandydata na wójta po zarejestrowaniu wymaganej liczby list kandydatów na radnych, najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów, tj. 17 października 2014 r. do godz. 24.00 (art. 478 § 3 Kodeksu wyborczego).

Zgłoszenia kandydata właściwej gminnej komisji wyborczej dokonuje pełnomocnik komitetu wyborczego bądź osoba przez niego upoważniona. Do przyjmowania zgłoszeń kandydatów na wójta pkt II.5.2 i II.5.3 stosuje się odpowiednio.

3. Niezwłocznie po przyjęciu dokumentów zgłoszenia, nie później jednak niż w ciągu 3 dni, gminna komisja wyborcza bada je w regulaminowym składzie i ustala, czy:
  - 1) zgłoszenie spełnia ustawowe wymogi, tj. czy zawiera:
    - a) nazwę i adres komitetu wyborczego,
    - b) określenie na jaką funkcję zgłaszany jest kandydat,
    - c) nazwisko i imię osoby zgłaszającej kandydata ze wskazaniem, czy zgłoszenia dokonuje pełnomocnik wyborczy czy upoważniona przez niego osoba oraz wskazaniem jej dokładnego adresu zamieszkania,

- d) dane kandydata: imię - imiona, nazwisko, wiek (liczba lat ukończonych przez kandydata w dniu wyborów), wykształcenie, miejsce zamieszkania (miejscowość), nazwę partii, której członkiem jest kandydat (bądź stwierdzenie, że nie jest członkiem partii politycznej). Wykształcenie kandydata należy określić, podając poziom wykształcenia (podstawowe, średnie, wyższe) i ewentualnie kierunki (ekonomiczne, techniczne, rolnicze, humanistyczne), a nie przez podawanie tytułów np. inż. budownictwa lądowego, dr ekonomii, technik mechanik. **Przepisy Kodeksu wyborczego nie zawierają żadnych wymogów co do wykształcenia kandydata na wójta.**

Zgłaszający może także wnosić o oznaczenie kandydata nazwą partii politycznej bądź organizacji popierającej kandydata; oznaczenie takie nie może liczyć więcej niż 45 znaków drukarskich, wliczając spacje. Oznaczenie poparcia wymaga pisemnego potwierdzenia organu statutowego danej partii lub organizacji,

- e) wskazanie skrótu nazwy komitetu wyborczego, którym kandydat będzie oznaczony na urzędowych obwieszczeniach i kartach do głosowania (art. 435 § 1, art. 470, art. 485 Kodeksu wyborczego); w przypadku niepodania skrótu nazwy komitetu wyborczego terytorialna komisja wyborcza ustala jego brzmienie, korzystając z „Platformy wyborczej”,
- f) numery okręgów wyborczych, w których komitet wyborczy zarejestrował listy kandydatów na radnych z liczbą kandydatów nie mniejszą od liczby radnych wybieranych w tych okręgach;
- 2) do zgłoszenia dołączono wymagane dokumenty, tj.:
- a) upoważnienie do zgłoszenia kandydata — gdy zgłoszenia dokonuje osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego.
- b) pisemne oświadczenie kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie w wyborach zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 r. wraz z oświadczeniem o posiadaniu prawa wybieralności (biernego prawa

wyborczego);

- c) oświadczenie kandydata urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 r. w przedmiocie pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.;
- d) ewentualny wniosek o oznaczenie kandydata nazwą lub skrótem nazwy popierającej partii lub organizacji społecznej, jeżeli wniosek ten nie został zawarty w treści zgłoszenia,
- e) pismo organu statutowego partii politycznej/organizacji społecznej potwierdzające poparcie dla kandydata, jeżeli osoba zgłaszająca wnosi o oznaczenie kandydata wskazanym poparciem partii lub organizacji.

Do dokumentów, o których mowa w tym punkcie stosuje się odpowiednio wymogi wskazane w pkt II.7.2.

4. Komisja, przyjmując dokumenty zgłoszenia kandydata, sprawdza, czy zgłoszenie zostało dokonane przez uprawniony komitet wyborczy i czy dokumenty zgłoszenia zawierają wymagane dane i są kompletne. Sprawdza w szczególności, czy kandydat ma prawo wybieralności, tj.:
- 1) jest obywatelem polskim;
  - 2) najpóźniej w dniu wyborów kończy 25 lat;
  - 3) nie jest pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
  - 4) nie jest pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu;
  - 5) nie jest ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu;
  - 6) nie był skazany prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
  - 7) nie wydano wobec niego prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego utratę prawa wybieralności z powodu złożenia nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego (art. 11 § 1 pkt 6 i § 2 Kodeksu wyborczego).

Obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi nie mają prawa wybieralności w wyborach wójta.

W zakresie, o którym mowa w art. 11 § 2 pkt 1 Kodeksu wyborczego komisja uznaje złożone przez kandydata oświadczenie o posiadaniu prawa wybieralności za wiarygodny dowód uprawniający do kandydowania. W przypadku powzięcia w tym zakresie uzasadnionych wątpliwości komisja postępuje zgodnie z II.7.2.b., z tym, że zapytanie w sprawie karalności kandydata komisja kieruje, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 3e ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym.

Natomiast informacja o osobach, wobec których wydano prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności z powodu złożenia nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego dostępna jest w „Platformie wyborczej”. **W tym zakresie komisja sprawdza prawo wybieralności każdego kandydata.**

5. Jeżeli zgłoszenie spełnia wymagane ustawowo warunki, komisja dokonuje niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od przyjęcia zgłoszenia, rejestracji kandydata, sporządzając, w trzech egzemplarzach, protokół rejestracji, na formularzu stanowiącym załącznik nr 6 do uchwały, o której mowa w pkt II.5.3. Protokół doręcza się osobie zgłaszającej kandydata oraz przesyła komisarzowi wyborczemu.
6. Po sporządzeniu protokołu gminna komisja wyborcza niezwłocznie przekazuje oświadczenie lustracyjne kandydata lub informację o uprzednim złożeniu oświadczenia lustracyjnego do Oddziałowego Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata.
7. Stwierdzając wady formalne dokumentu zgłoszenia, dotyczące np. błędnej pisowni danych zawartych w zgłoszeniu, niekompletnej dokumentacji itp., komisja wyborcza wzywa osobę zgłaszającą kandydata do ich usunięcia w terminie 3 dni. Jeżeli w tym terminie wady nie zostaną usunięte, komisja odmawia rejestracji zgłoszenia kandydata; uchwałę o odmowie rejestracji, wraz z uzasadnieniem, doręcza się zgłaszającemu i przesyła komisarzowi wyborczemu. W uchwale należy zawrzeć pouczenie o przysługującym osobie zgłaszającej kandydata prawie wniesienia

odwołania do komisarza wyborczego w terminie 3 dni od daty jej doręczenia.

8. Komisja odmawia rejestracji zgłoszenia, jeżeli nie spełnia ono któregokolwiek z warunków przewidzianych w art. 478 i 479, tj. gdy komitet nie dokonał rejestracji list kandydatów na radnych w co najmniej połowie okręgów wyborczych w danej gminie lub nie zarejestrował na tych listach wymaganej liczby kandydatów. Komisja odmawia rejestracji także w razie odmowy złożenia przez kandydata oświadczenia o posiadaniu prawa wybieralności bądź w przypadku udokumentowania braku tego prawa, a także w razie odmowy złożenia oświadczenia lustracyjnego lub informacji o uprzednim złożeniu takiego oświadczenia.
9. Jeżeli w terminie przewidzianym na zgłaszanie kandydatów tj. do dnia 17 października 2014 r. do godz. 24.00, nie został zgłoszony żaden kandydat lub zgłoszono tylko jednego kandydata, komisja wzywa niezwłocznie, przez rozplakatowanie obwieszczeń, do dokonania dodatkowych zgłoszeń w terminie 5 dni od dnia rozplakatowania obwieszczeń. Wówczas o 5 dni od dnia rozplakatowania obwieszczeń ulega przedłużeniu termin zgłaszania kandydatów (art. 482 § 1 Kodeksu wyborczego).
Powyższe stosuje się również jeżeli w terminie przewidzianym dla zgłoszenia kandydatów na wójta zostało zgłoszonych dwóch (lub więcej) kandydatów, jednakże po sprawdzeniu zgłoszeń komisja wyborcza podjęła uchwałę (uchwały) w sprawie odmowy rejestracji kandydata, a liczba zarejestrowanych jest nie większa niż jeden. Nie ma przy tym znaczenia fakt, czy została wszczęta procedura odwoławcza przez komitet wyborczy, któremu odmówiono rejestracji.
10. Jeśli mimo tego postępowania w terminie nie zostanie zarejestrowany żaden kandydat — bezpośrednich wyborów wójta w tej gminie nie przeprowadza się. Gminna komisja wyborcza niezwłocznie powiadamia wyborców o przyczynach nieprzeprowadzania wyborów, przez rozplakatowanie obwieszczenia. Obwieszczenie przesyła się niezwłocznie do komisarza wyborczego.
11. W razie zarejestrowania tylko jednego kandydata na wójta wybory są przeprowadzane. Fakt zarejestrowania tylko jednego kandydata komisja stwierdza

w podjętej uchwale, którą podaje się do wiadomości publicznej w sposób zapewniający możliwie powszechne poinformowanie wyborców. W takiej sytuacji kandydata uważa się za wybranego, jeżeli uzyskał w głosowaniu więcej niż połowę ważnie oddanych głosów (art. 482 § 3 Kodeksu wyborczego).

12. Po zakończeniu procedury rejestracji zgłoszeń komisja sporządza listę zarejestrowanych kandydatów na wójta. Listę sporządza się w kolejności alfabetycznej nazwisk kandydatów, z podaniem ich nazwisk i imion, wieku (liczba lat ukończonych przez kandydata w dniu wyborów), wykształcenia, miejsca zamieszkania (miejscowość, nie adres) oraz skrótów komitetów wyborczych zgłaszających kandydatów, nazwy partii, do której należy dany kandydat, nazwy lub skrótu nazwy partii lub organizacji popierającej danego kandydata oraz treści części A oświadczeń lustracyjnych kandydatów stwierdzających fakt ich pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi.
13. Treść oświadczeń lustracyjnych kandydatów, którzy złożyli informacje o uprzednim złożeniu oświadczenia, komisja ustala w sposób wskazany w pkt IV.2 lub w pkt II.11 (wyłącznie w sytuacji opisanej w tym punkcie).
14. Ustalenia listy komisja dokonuje w formie uchwały. Informację o zarejestrowanych kandydatach wraz z danymi o kandydatach komisja podaje następnie do wiadomości wyborców, przez rozplakatowanie obwieszczeń w terminie do dnia 27 października 2014 r. (art. 435 § 2, art. 470 Kodeksu wyborczego).
15. Komisja skreśla kandydata z listy kandydatów kandydata, który:
  - 1) zmarł;
  - 2) utracił prawo wybieralności utracił prawo wybieralności (tzn. został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu, pozbawiony praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu, ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu, został ukarany prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, zostało wydane wobec niego prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności z powodu złożenia

- nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego);
- 3) złożył nieprawdziwe oświadczenie o posiadaniu prawo wybieralności;
  - 4) jest zgłoszony jako kandydat na wójta w więcej niż jednej gminie. Jeżeli gminna komisja wyborcza stwierdzi, że zgłoszony do niej (zarejestrowany przez nią) kandydat został zarejestrowany jako kandydat na wójta w innej gminie, wówczas pozostaje on kandydatem w tej gminie, w której jego kandydatura została zgłoszona jako pierwsza, a w pozostałych gminach jest skreślany z listy kandydatów;
  - 5) złożył na piśmie oświadczenie o wycofaniu zgody na kandydowanie.
16. Jeśli skreślenie kandydata nastąpiło z powodu jego śmierci, komisja informuje osobę, która zgłosiła tego kandydata, że może zgłosić nowego kandydata. Zgłoszenie nowego kandydata dopuszczalne jest najpóźniej w 15. dniu przed wyborami, tj. w dniu 3 listopada 2014 r. (art. 483 § 2 Kodeksu wyborczego, termin przedłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego).
  17. W przypadku skreślenia kandydata z innych przyczyn niż śmierć kandydata, prawo do zgłoszenia nowego kandydata nie przysługuje.
  18. Komisja dokonuje skreślenia kandydata zgłoszonego przez komitet wyborczy, który uległ rozwiązaniu. Informację o skreśleniu z listy i przyczynach skreślenia komisja podaje w formie obwieszczenia do wiadomości publicznej. Jeżeli skreślenie nastąpiło bezpośrednio przed wyborami i nie jest możliwe sporządzenie obwieszczeń — informację o tym wywiesza się w lokalach wyborczych wraz z informacją o sposobie głosowania, jeżeli na karcie do głosowania będzie umieszczone nazwisko skreślonego kandydata. W takim przypadku na kartach do głosowania nie dokonuje się żadnych skreśleń, uzupełnień ani innych zmian dotyczących kandydatów.
  19. Skreślenie kandydatów na radnych po przyjęciu zgłoszenia kandydata na wójta powodujące, że zgłoszenie nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 478 § 2 Kodeksu wyborczego, nie stanowi podstawy do skreślenia kandydata na wójta (art. 480 § 1 Kodeksu wyborczego).